

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. VII. Oportet baptizantem esse personaliter distinctum à baptizato
ad hoc ut Baptismus valcat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

sicut ministro competat agere, & alia & alia forma, quâ agit, quia alia & alia intentio in isto, & in illo, ergo simpliciter alia baptizandi actio. Sed cuilibet actio correspondet sua passio; ergo sunt ibi plures baptismationes passiva, & per consequens plures Baptismi.

Ad illud, inquam, responderet n. 4. De actione si ponatur in passio, vel in agente dubium est. Si in passio, non est plures realiter, nisi passiones sint plures; nec passiones sunt plures, quando forma recepta in passio, una est. Et hoc tenendo, neganda esset illa propositio maior, que accipitur à Commentatore. Si autem actio ponatur in agente, sive absolutum, sive respectus ad passum; tunc potest concedi maior: sed tunc illa est falsa; diversis actionibus correspondent diversa passiones. Quodcumque ergo modo dicatur de actione, non ponitur plures esse passivas baptismationes, sed unicam.

Ex quo infert, quod Sacramentum Baptismi magis est baptizatio passiva, quam activa: quia multiplicata baptismatione activa non multiplicatur passiva, nec Baptismus, quia passiva est una.

Ut autem ostendat se id non absolute docere, sed relinquere disputationi suorum discipulorum, statim subdit: Istud autem illatum videtur probabile, quia baptizatus proprie suscipit Sacramentum: suscipit autem proprie ablationem passivam & non activam, nisi dicatur idem realiter.

Ecce quomodo Doctor omnia relinquit incerta, & insoluta, nolens quidpiam determinare, quod posset alterutri parti præjudicare: communis tamen citatur pro sententia D. Thomæ 3. parte q. 67. art. 6. in corp. ibi: Et uterque quantum est in se baptizaret, scilicet physice. Nec traderent aliud, & aliud Sacramentum, morale, sed Christus, qui est unus, interius baptizans per infusionem gratiæ justificantis, & abluentis peccatum originale, unum Sacramentum per utrumque conferret, unicam eandemque gratiam physice efficiendo; quæ est Scoti, nostra ac verissima doctrina, à qua transco ad aliam non minus veram atque communem, expressam in c. debitum. 4. de Baptismo & ejus effectu.

CONCLUSIO VII.

Oportet baptizantem esse personaliter distinctum à baptizato ad hoc ut Baptismus valeat.

Ita Innoc. III. Metensi Episcopo, & refertur cap. debitum. 4. de Baptismo &

ejus effecta: Sane intinasti, quod quidam Iudeus in mortis articulo constitutus, cum inter Iudeos tantum existeret, in aquam seipsum immergit, dicendo: Ego baptizo me in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, amen. Respondemus, quod cum inter baptizantem & baptizatum debeat esse discretio, sicut ex verbis Domini colligitur, dicentis Apostolis: Ite, baptizate omnes gentes in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, memoratus Iudeus est denuo ab alio baptizandus (ergo non solum illicite, sed etiam invalide antea fuerat à seipso baptizatus) ut ostendatur, quod alius est qui baptizatur, & alius qui baptizat.

Ad quod, inquit Scot. 4. dist. 6. q. 4. n. 2. adducitur à Pontifice figura, autoritas, & ratio congrua. Figura est; quia Christus ad hoc signandum, non à se, sed à Iohanne baptizari voluit. Autoritas colligitur ex verbis Domini dicentis Apostolis: Ite, baptizate omnes gentes in nomine Patris, & Filij &c. Vbi discipulus exprimit in secunda persona, & baptizatus in tertia. Ratio, que immutur ibi, est ista, quia in Baptismo celebratur illa spiritualis generatio, de qua veritas ait: Oportet vos nasci denuo. Sicut ergo in carnali generatione alius est, qui gignit, & alius, qui gignitur: ita & in sacramentali generatione alius debet esse, qui spiritualiter generat, & alius qui spiritualiter generatur.

Hæc sit congruentia facti; nam, si spectemus potentiam Christi instituentis, non dubium, quin uti potuisset proprio ministerio hominis ad seipsum spiritualiter regenerandum. Poterit non ita voluisse ab initio Ecclesia intellexit. Voluntas ergo Christi est ratio à priori, quæ satis clare exprimitur in forma Baptismi, quæ Ecclesia latina semper usa fuit. Et quamvis forma Græcorum hanc distinctionem non ita explicitè significet, tamen sic debet explicari, ut sit æquivalens formæ Latinorum, quæ est regula fidei potius quam forma Græcorum, qui à vera, Catholica & Romana Ecclesia recesserunt.

Planè conveniens erat, ut quemadmodum in politijs humanis nullus à seipso adscribitur certæ civitati, aut familiæ; sed ab aliquo illius civitatis, vel familiæ, cujus ambitu incorporationem; ita quoque nullus incorporaretur Ecclesiæ per seipsum, sed per alterum, paganum licet, aut infidelem, qui etsi non sit de Ecclesiâ per fidem & characterem, est tamen per auctoritatem & intentionem, quæ vult facere, quod facit Ecclesiâ.

Ex quo non difficulter responderetur ad id, quod sibi objicit Scotus supra n. 1. Quia

ex Innoc. III. c. De binum. de Baptis.

Scotus.

Math. 28.

Joan. 34

73.

Ratio à priori est voluntas Christi.

Assignatur insuper convenientia.

74. Rejicitur si quis milc des

71. Sed omnia reliquit incerta & insoluta. D. Thom.

72. Probat conclusio

Quia sacerdos, inquit, potest sibiipsi dare Eucharistiam, ergo etiam Sacramentum Baptismi.

Ex Christi voluntate instituentis Eucharistiam

Per modum cibi & potus.

Secundum

Disparitatem quis non videat? Nam ex continua praxi Ecclesie nil certius est, quam voluntatem Christi fuisse, ut seipsum Sacerdos in Missa communicaret: quod autem seipsum baptizaret, quis umquam legit, Ecclesia approbante, in ea practicum fuisse? Deinde Eucharistia instituta fuit per modum cibi & potus, sive per modum nutritionis spiritualis: jam autem experientia convincit, hominem sibiipsi applicare cibum & potum naturalem, quibus corporaliter nutriatur.

Sed quid ad hanc objectionem Doctor Subtilis? Respondet n. 3. Dico quod susceptio Eucharistie non est Sacramentum sed est comestio, seu perceptio sacramentalis: Baptismus autem est Sacramentum.

Et si arguas, Sacerdos saltem ministrat sibi Sacramentum in Eucharistia: ergo pari ratione potest illud. Respondeo, ministrare illud Sacramentum, non est Sacramentum, quia Sacramentum illud non consistit in usu, sed ministrare Sacramentum Baptismi est ipsum Sacramentum.

Et tamquam quoddam permanens distinctum ab alio Sacramenti.

Et ratio diversitatis est, quia Sacramentum Baptismi consistit in usu essentialiter, & non in aqua.... Eucharistia autem est quoddam permanens distinctum ab usu Sacramenti: quamvis ergo aliquis possit esse in usu Sacramenti permanentis minister, & suscipiens illum usum: non tamen potest hoc in Sacramento, quod essentialiter consistit in usu; ut manifestum est in ceteris Sacramentis.

75.

Cumque eorum aliqua sint iterabilia, ut Pœnitentia, Extrema Unctio & Matrimonium; alia autem, ut Confirmatio & Ordo initerabilia, ut suis locis dicitur; queritur hic an Baptismus prioribus, an verò posterioribus debeat adnumerari, hoc est, utrum Baptismus possit iterari, sive utrum minister licite ac valide possit baptizare antea baptizatum?

Pro resolutione notandum Baptismus priorem, vel esse certò validum, vel solum probabiliter, aut sub dubio. Si primum, hæc conclusio tenetur ab omnibus pro infallibili.

CONCLUSIO VIII.

Non licet iterare Baptismum: & etiamsi iteretur de facto non habet effectum.

76. Baptismus certò validus

Sunt verba Doctoris Subtilis 4. dist. 6. q. 7. n. 2. Et hoc, inquit, dicunt auctori-

tates Sanctorum. Sufficiat auctoritas D. Augustini quam allegat Doctor n. 1. ex Epistola 207 ad Maximinum, & refertur dist. 4. de Consec. c. 108. Rebaptizare hæreticum hominem qui hac sanctitatis signa percepit, qua Christiana tradidit disciplina, omnino peccatum est. Rebaptizare autem Catholicum immansuetum scelus est.

Eodem modo loquuntur alij Patres, & observat universalis praxis Ecclesie. Quidni observaret, quod in Concilio Florentino fuit definitum? Eug. IV. in decreto Unionis §. Hac omnia Sacramenta. sic inquit: Inter hæc Sacramenta tria sunt Baptismus, Confirmatio & Ordo, quæ characterem, id est, spirituale quoddam signum à ceteris distinctivum, imprimunt in anima indelebile: unde in eadem persona non reiterantur.

Consonat Concilium Tridentinum, sess. 7. de Sacramentis in genere can. 9. Si quis dixerit in tribus Sacramentis Baptismo scilicet, Confirmatione & Ordine, non imprimi characterem in anima.... unde ea iterari non possunt, anathema sit.

Hujus veritatis Catholice ratio à priori, inquit Scotus n. 3. est institutio divina, cui non est aliqua causa prior, nisi voluntas eius. Nam una ratio, quæ ab aliquibus ponitur, quia Christus semel est mortuus, & Baptismus virtutem habet ex passione Christi, juxta illud Apostoli Rom. 6. v. 3. In morte ipsius baptizati sumus, non conclusit. Quia (inquit Scotus n. 2.) & Pœnitentia virtutem habet à passione Christi, absolutio enim, nisi prima gratia non datur inimico, nisi per meritum mediatoris: & tamen Pœnitentia iteratur.

Alia etiam ratio; quia in Baptismo imprimitur character, qui est indelebilis reiectur à Doctore ibidem; quia probat propostum manifestum per immansuetum: à principio enim, ex quo Baptismus fuit institutus, fuit manifestum de eo, quod non licet eum iterari: quod autem character imprimatur, non est notum ex prima eius institutione, nec ex tota scriptura, neque etiam ex multis auctoritatibus Sanctorum. Vide dicta disp. præced. sect. 4. conclus. 5.

Nec obstat, quod Scotus hic solum loquatur de licito, sicut & auctoritas D. Augustini supra allegata, & pleræque alie auctoritates Sanctorum Patrum: enimvero si non est invalidus, cur illicitus?

Respondes; quia Ecclesia prohibet. Sed inquiri rursus; cur Ecclesia ita universaliter quoad loca, tempora, personas prohibet, si ex sua institutione recipi potest cum tanto fructu, quod primitus conferretur? Vel si numquam fructuosus ulli homini eodem modoque disposito, ut quid validus? Certè valor Sacramenti non subsistit sine effectu.